

Wet deregulering beoordeling arbeidsrelaties

Per 1 mei 2016 is de Wet deregulering beoordeling arbeidsrelatie (DBA) in werking getreden. Deze wet heeft als doel de verantwoordelijkheden van de opdrachtnemer en de opdrachtgever bij het beoordelen van hun arbeidsrelatie in balans te brengen, waardoor de mogelijkheden om te handhaven worden verbeterd en schijnzelfstandigheid wordt teruggedrongen.

Inhoud

1. Inleiding
2. Wanneer is er sprake van een loondienstverband?
3. Modelovereenkomsten
4. De drie soorten (model) overeenkomsten
 - A. Algemene modelovereenkomsten
 - B. Modelovereenkomsten voor branche en beroepsgroepen
 - C. Individuele overeenkomsten
5. Overgangsregeling
6. Beoordeling arbeidsrelatie
7. Overige aandachtspunten
8. Samenvatting

1. Inleiding

Om zekerheid te verkrijgen of een opdracht zonder inhouding van loonheffingen kan worden uitbetaald kunnen opdrachtgevers gebruik maken van overeenkomsten die door de belastingdienst zijn opgesteld of beoordeeld.

Het voorleggen van de overeenkomsten kan worden gedaan door belangenorganisaties

van opdrachtnemers en opdrachtgevers, maar ook individuele opdrachtnemers en opdrachtgevers kunnen hun overeenkomsten door de belastingdienst laten beoordelen. De modelovereenkomsten geven alleen een oordeel over de loonheffingen, niet over het ondernemerschap van de opdrachtnemer.

2. Wanneer is er sprake van een loondienstverband?

Wanneer er aan de volgende drie criteria voldaan is, zal een opdrachtnemer in principe in loondienst moeten.

1. De opdrachtnemer wordt betaald voor de werkzaamheden.
2. De opdrachtnemer verricht persoonlijk de werkzaamheden. Dat betekent dat hij zich niet kan laten vervangen.
3. Er is sprake van een gezag-verhouding. Dat wil zeggen dat de opdrachtgever inhoudelijke aanwijzingen kan geven over hoe het werk verricht moet worden.

Wanneer aan alle drie de criteria voldaan is zal de opdrachtnemer in loondienst moeten. Wanneer een van de criteria ontbreekt is het mogelijk om als freelancer te werken. Het ontbreken van het criterium zal dan uit de aangegane overeenkomst moeten blijken. Vanzelfsprekend zal er daadwerkelijk volgens de overeenkomst gewerkt moeten worden.

3. Modelovereenkomsten

Op de site van de belastingdienst worden drie soorten overeenkomsten gepubliceerd die opdrachtnemer en opdrachtgever kunnen gebruiken om zekerheid te verkrijgen over dat er geen sprake is van een loondienstverband en dat er geen loonheffing en premies ingehouden en betaald moeten worden.

Wanneer een van de overeenkomsten toepasbaar is op de arbeidsverhouding tussen opdrachtnemer en opdrachtgever kan met de betreffende overeenkomst gewerkt worden en is er zekerheid.

4. De drie soorten (model) overeenkomsten

A. Algemene modelovereenkomsten

De algemene modelovereenkomsten zijn breed toepasbaar: vrijwel alle arbeidsrelaties waarbij geen sprake is van loondienst zijn hiermee gedekt.

Om welk werk en welke branche het gaat is niet van belang. Deze overeenkomsten kunnen gebruikt worden, ze hoeven niet ondertekend te worden. Wanneer er in een email naar verwezen wordt is dit al voldoende. De belangrijkste overeenkomsten leggen vast dat er geen werkgeversgezag is of dat er sprake is van vrije vervanging (dus dat de criteria 2 en 3 die bepalen dat er sprake is van een loondienstverband niet van toepassing zijn).

Geen werkgeversgezag

Bij de modelovereenkomsten “geen werkgeversgezag” zijn de volgende artikelen relevant.

- Opdrachtnemer accepteert de opdracht en aanvaardt de volle verantwoordelijkheid voor het op de juiste wijze uitvoeren van de overeengekomen werkzaamheden.
- Opdrachtnemer deelt zijn werkzaamheden zelfstandig in. Wel kan er afstemming zijn met de opdrachtgever omtrent samenwerking met anderen en eventueel arbeidstijden van de werkgever.
- Opdrachtnemer is bij de uitvoering geheel zelfstandig, hij verricht de werkzaamheden geheel naar eigen inzicht en zonder toezicht of leiding van de opdrachtgever. Opdrachtgever kan wel aanwijzingen en instructies geven omtrent het resultaat van de opdracht.

Vrije vervanging

Bij de modelovereenkomsten “vrije vervanging” zijn de volgende artikelen relevant.

- Opdrachtgever verklaart zich er nadrukkelijk mee akkoord dat opdrachtnemer ook ten behoeve van andere opdrachtgevers werkzaamheden verricht.
- Het staat de opdrachtnemer vrij zich te laten vervangen door een ander. Opdrachtgever mag de vervanger niet anders weigeren dan op grond van objectieve kwalificaties (diploma en/of ervaring).

Nadeel van deze overeenkomsten is dat je niet zeker bent van de persoon die je inhuurt.

B. Modelovereenkomsten voor branches en beroepsgroepen

Deze overeenkomsten zijn bedoeld voor iedereen die werkt volgens de voorwaarden van de betreffende branche of beroepsgroep.

Artiest individueel

Deze overeenkomst is bedoeld voor artiesten die losse optredens doen voor verschillende opdrachtgevers. Normaal zullen deze mensen onder de artiestenregeling vallen, nu hebben ze de keuze om deze niet te gebruiken.

Artiest gezelschap

Deze overeenkomst is bedoeld voor gezelschappen die losse optredens doen voor verschillende opdrachtgevers. Normaal zullen deze mensen onder de artiestenregeling vallen, nu hebben ze de keuze om deze niet te gebruiken.

Gastregisseur en gastchoreograaf

Deze overeenkomst is door de NAPK en FNV KIEM aan de belastingdienst voorgelegd.

Let op. Deze overeenkomsten gelden alleen bij losse optredens. Artiesten die voor een hele productie werken hebben een gewoon dienstverband.

Artiesten die gedurende een productie bij een gezelschap werken hebben een gewoon loondienstverband.

Kunst en Cultuureducatie

Voor een opdrachtgever die kunst- en cultuureducatie in de ruimste zin van het woord verzorgt ten behoeve van cursisten afkomstig van scholen, amateurkunstverenigingen en derden. Relevante artikelen:

- Er is geen gezagsverhouding, opdrachtnemer is vrij om het overeengekomen resultaat naar eigen inzicht te verwezenlijken, waarbij de activiteiten overeenkomen met hetgeen vooraf aan de cursisten is kenbaar gemaakt.
- Opdrachtnemer kan zich laten vervangen en zorgt bij ziekte of verhindering zelf voor een vervanger van hetzelfde niveau.

C. Individuele overeenkomsten

Deze overeenkomsten zijn namens een individuele opdrachtgever of opdrachtnemer voorgelegd. Deze kunnen gebruikt worden wanneer hetzelfde beroep wordt uitgeoefend onder dezelfde omstandigheden.

- a. Diskjockey: vergelijkbaar aan de artiest, alleen specifiek voor een D.J.
- b. Gastdocent masterclass: het gaat hier om kortstondige arbeidsrelaties van 1 of 2 dagdelen.
- c. Muziekonderwijzer: vrije vervanging moet worden opgenomen.

5. Overgangsregeling

Vanaf 1 mei 2016 moet gewerkt worden met een door de belastingdienst goedgekeurde overeenkomst.

Tot 1 mei 2017 geldt een implementatietermijn. De belastingdienst houdt dan wel toezicht, maar vooral in de vorm van voorlichting. Er is wel een inspanningsverplichting, dat wil zeggen dat opdrachtgever en opdrachtnemer ervoor moeten zorgen dat de arbeidsrelatie geen dienstbetrekking is indien er geen loonheffing wordt ingehouden.

6. Beoordeling arbeidsrelatie

Als er voldaan is aan alle drie de criteria voor het dienstverband zal de opdrachtnemer in loondienst moeten.

Wanneer een van de (model) overeenkomsten toepasbaar is op de arbeidsverhouding tussen opdrachtnemer en opdrachtgever kan met de betreffende overeenkomst gewerkt worden en is er zekerheid dat er geen loonheffingen ingehouden hoeven worden. Indien er sprake is van een gezagsverhouding kan alleen bij vrije vervanging nog sprake zijn van een goedgekeurde modelovereenkomst. Dit heeft als nadeel dat je niet zeker bent dat degene die je inhuurt ook daadwerkelijk de werkzaamheden zal verrichten. De opdrachtnemer mag bij deze overeenkomst in de contractperiode werkzaamheden verrichten bij een andere opdrachtgever en zich laten vervangen door iemand die voldoet aan de overeengekomen objectieve kwalificaties.

7. Overige aandachtspunten

Wanneer er gebruik gemaakt wordt van (model)overeenkomsten, let dan ook op de volgende punten.

- Concurrentiebeding, zo'n beding kan op een dienstverband wijzen.
- Zorgt de opdrachtgever voor de gereedschappen en hulpmiddelen, of de opdrachtnemer? Het gebruik van eigen gereedschappen en hulpmiddelen is een aanwijzing voor zelfstandigheid.
- Wie is aansprakelijk voor schade, en voor niet tijdig leveren? Zorg dat dit risico bij de opdrachtnemer ligt.
- Vormen de werkzaamheden een wezenlijk deel van de bedrijfsvoering van de opdrachtgever? Wanneer dat zo is, zal de belastingdienst in principe een gezagsverhouding aannemen en dus geen zelfstandigheid.

8. Samenvatting

Als er voldaan is aan alle drie de criteria voor het aanwezig zijn van een loondienstverband (beloning, persoonlijke arbeid en gezagsverhouding) dan zal de opdrachtnemer in loondienst moeten.

De belastingdienst heeft (model) overeenkomsten opgesteld of beoordeeld waarbij de gezagsverhouding en/of de verplichting om persoonlijk arbeid te verrichten ontbreken.

Wanneer een van de (model) overeenkomsten toepasbaar is op de arbeidsverhouding tussen opdrachtnemer en opdrachtgever kan met de betreffende overeenkomst gewerkt worden en is er zekerheid dat er geen loonheffingen ingehouden hoeven worden.

Administratiekantoor ASK

Administratiekantoor Stichting ASK is een administratiekantoor voor de culturele sector. Kantoor ASK geeft financieel advies, verzorgt voor haar klanten de administratie en berekent de salarissen.

www.administratiekantoorask.nl
020 - 6208339

Hoewel aan de inhoud van dit informatieblad de uiterste zorg is besteed, aanvaardt Administratiekantoor ASK geen enkele aansprakelijkheid voor eventuele onvolledigheden of onjuistheden in de tekst.